

Иймон калималари

16:48 / 27.03.2017 55580

Аҳмад Ҳодий Мақсудий роҳматуллоҳи алайҳнинг “Муаллимус соний” номли асарида бошланғич ўқувчилар учун “иймон калималари” алоҳида баён қилинган. Мазкур калималар ҳар бир мўмин киши билиши ва уларнинг маъноларига эътиқод қилиши зарур бўлган калималар ҳисобланади. Қуйида ушбу калималарнинг таржималари ва қисқача изоҳлари билан танишиб чиқамиз:

عِبَادَةُ اللَّهِ طُوعًا وَكَرْهًا

Ёқимли калима

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқдир, Муҳаммад алайҳиссалом Аллоҳнинг элчисидир.

Изоҳ: Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқдир деган сўздан У зотдан бошқа ибодат қилинишга ҳақли зот йўқдир, деган маъно тушунилади. Муҳаммад алайҳиссалом Аллоҳнинг элчисидир, деган сўздан қуйидаги маънолар тушунилади:

1. Муҳаммад алайҳиссалом Аллоҳ таолонинг танлаб олган бандаси;
2. Муҳаммад алайҳиссалом пайғамбарларнинг сўнгиси.

لَا تُدْرِكُهُ الْبَصَرُ وَلَا هُوَ يُبْصَرُ وَلَا يَحِيطُ بِهِ شَيْءٌ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمْ وَهُوَ يُحِيطُ بِمَا هُمْ وَلَا يَنْوِيذُهُمْ بِمَا يَنْوِيذُونَ

Гувоҳлик калимаси

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Гувоҳлик бераман албатта Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқдир, яна гувоҳлик бераман албатта Муҳаммад алайҳиссалом Аллоҳнинг бандаси ва элчисидир.

Изоҳ: ушбу калималар айтувчисининг мусулмонлигига гувоҳлик берувчи калималар ҳисобланади.

وَإِذْ عُرِضَ عَنْكَ مَا هَلَكَ لَكُم مِّنَ الْغَافِقِينَ إِذْ جَاءُوا بِآيَاتِنَا وَمَا ظَنُّوا أَنَّا مُنْزِلِينَهَا إِلَّا بَشْرٌ خَالٍ
وَإِذْ عُرِضَ عَنْكَ مَا هَلَكَ لَكُم مِّنَ الْغَافِقِينَ إِذْ جَاءُوا بِآيَاتِنَا وَمَا ظَنُّوا أَنَّا مُنْزِلِينَهَا إِلَّا بَشْرٌ خَالٍ

Аллоҳдан мағфират сўрайман, Аллоҳдан мағфират сўрайман, Аллоҳ таолодан барча қасддан қилган гуноҳларимни ҳам ёки билмасдан қилиб қўйган яширин ва ошкора гуноҳларимни ҳам кечиритганини сўрайман. Унга билладиган гуноҳларимдан ҳам, билмайдиган гуноҳларимдан ҳам тавба қиламан. (Эй Аллоҳим) Албатта Сен барча ғайбларни билгувчи Зотсан.

Изоҳ: Ихлос билан “астағфируллоҳ” дейиш Аллоҳдан мағфират сўраш ҳисобланади. Аммо баъзи уламолар мазкур калималарни ҳам қўшиб айтишни афзалроқ санаганлар.

دِيْحُ مَّا تَلَا ءَمْرًا

Улуғлаш калимаси

هَلْ لَّيْلَابٌ الْوَقَّالِ وَالْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ
نَاسٍ لِّلَّيْلِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ
هَلْ لَّيْلَابٌ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ الْوَقَّالِ

Аллоҳни поклаб ёд этаман, ҳамду-сано Аллоҳгадир, Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқдир, Аллоҳ буюқдир, куч ҳам қувват ҳам олий ва улуғ бўлган Аллоҳ ёрдами биландир. Аллоҳ таолонинг хоҳлагани бўлган, хоҳламагани бўлмаган. Иймон - Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам Аллоҳ таолонинг ҳузуридан келтирган нарсани тил билан ифодалаш ва қалб билан тасдиқлашдир.

Изоҳ: Яъни маъсиятдан сақланиш ҳам, ибодат қилиш ҳам Аллоҳ таолонинг ёрдами билан амалга ошади.

Қалбан ишониш тасдиқлаш дейилади. Қалбий ишонч бандаларга яширин бўлгани сабабли унга далолат қилладиган бирор аломат лозим бўлади. Шунга кўра дунёда мўмин ҳисобланиш учун қалбий тасдиқни тил билан ифодалаш шарт қилиб қўйилган.

لَمْ يَكُنْ مِنْ آمِنًا

Умумий иймон

هَمْ كَحَ اَعِي مَجُّ تَلْبَقَوْهَاتِ فَصَوَّوْهُنَّ اَمْ سَابَّوْهُ اَمْ كِهَلْ لِبَابُ تَنْمَآ

Аллоҳга Унинг исмлари ва сифатлари қандай бўлса худди шундай иймон келтирдим, ҳамда Унинг барча ҳукмларини қабул қилдим.

Изоҳ: Иймони мужмал деганда қатъий ишонилиши лозим бўлган калималарнинг қисқа ва лўндаси тушунилади. Кимга тавҳид илмининг дақиқ жойларидан бирор нарса мушкул келиб қолса дарҳол ушбу калималарни ихлос билан ўқиши ва зудлик билан уни биладиган кишидан сўраб олиши лозим бўлади.

لِّصَفُْمُنَّ اَمْ يَا

Батафсил иймон

نَمْ ءَرَشَ وَهَرِي خَرْدَقْلَا وَخَالَ اَمْ وَيْلَا وَهَلْ سُرَّ وَهَبْتُكَ وَتَكَئِ اَلَمْ وَهَلْ لِبَابُ تَنْمَآ
تَمْ لَلْ دُغَبْ تَغَبْلَا وَتَلْ اَعْتَهَلْلَا

Аллоҳга, Унинг фаришталарига, китобларига, Пайғамбарларига, охират кунига, қадарнинг яхшиси ҳам ёмони ҳам Аллоҳ таолодан эканига, ўлгандан сўнг қайта тирилишга иймон келтирдим.

Изоҳ: Иймони муфассал деганда мўмин кишининг қатъий ишониши лозим бўлган нарсаларнинг асослари тушунилади.

Аллоҳ таолога ҳамду санолар, пайғамбаримиз Муҳаммад мустафога салават ва саломлар бўлсин.

Абдулқодир Абдур Раҳим